

XXXI. Őszi Kerámia Tárlat

KIÁLLÍTÁS AZ MKISZ GALÉRIÁJÁBAN

A keramikusok rendes évi beszámoló kiállítására ezúttal kevés, mindössze 32 művész adta be alkotásait, ami elsősorban a rangos, de a szakmabelieken kívül nehezen megtalálható és látogatható helyszín számlájára írható. A kiállítók sajnálatosan kis száma egyetlen előnnyel járt, a 2018-ban Gádor-díjjal kitüntetett Tóvölgyi Katalin egyéni kiállítására viszonylag bőséges hely maradt, 26 munkáját állíthatta ki.

Tóvölgyi Katalin nem tartozik a keramikusok legifjabb nemzedékéhez, annál nagyobb öröm, hogy az utóbbi években művészi eszköztára bámulatosan kiszélesedett. Nagyobb teret kaptak a plasztikák, ezek közé tartozik az a három változatosan áttört oszlop,

amelyek felületén puzzle-elemek tűnnek fel, és amelyeket finom átmenetekkel egymásba tűnő, különböző színű mázak fednek. Legújabbán pedig egy nálunk alig ismert technikával kísérletezik, amelynek japán neve *nerikomi*, angolul pedig *agateware* (az achát erezetét őrizve az elnevezésben). Ez a rendkívül időigényes, aprólékos technika különböző színezésű félporcélanmassza kombinációjával készül, néhány éve a műfaj angol „nagyasszonya”, Dorothy Feibleman tartott kurzust róla a kecskeméti Nemzetközi Kerámia Stúdióban. Tóvölgyi Katalin elmondta, hogy régóta érdekelte ez az eljárás, de csak egy lábtörés okozta kényszerű helyhez kötöttség adott időt a megvalósítására. Egyelőre kétféle színnel, fehérrel és

TÓVÖLGYI Katalin: Tál | Katalin TÓVÖLGYI: Dish | Félporcélan, nerikomi-technika, hosszúság: 38 cm

Fotó: Apostol Noémi

SZABÓ Kinga: Halas tál | Kinga SZABÓ: Fish plate | Kerámia, kézzel formált, mázazott, Ø 27 cm
Fotó: Rékasy Bálint

MINYA Mária: Rianás | Mária MINYA: Crevasse | Fémsóval színezett porcelán, egyéni technika, 28x46 cm
Fotó: Rékasy Bálint

feketével (az utóbbi inkább antracitszürkén jelentkezett a tárgyakon) készített falképet, fedeles edényt és különböző méretű tálakat, amelyeken más-más módon, vastagabb és vékonyabb sávokban, helyenként foltokban válnak el a színek. Gondolom, az alkotó számára ugyanolyan izgalmas a kiégetés után szembesülni a tűz által alakított végeredménnyel, mint a nézőnek az absztrakt felületekbe természeti formákat belelátni, vagy felfedezni bennük.

Az őszi tárlatra évről évre visszatérő művészek munkái már messziről felismerhetők témaválasztásuk és sajátos alkotói eszköztáruk alapján. P. Benkő Ilona a bravúrosan korongolt vázái sorát gazdagította magas, karcsú, fedeles *Lélekörző* edényével, amelyen a sötét

samottos agyag felületét mozgalmassá teszi a finoman alkalmazott foltokban jelentkező máz. Krajtsovits Margit pedig ragyogó mázas, tökéletes felületű *Őszi triptichon* falképével vonzotta magához a nézőt. Szabó Kinga részben áttört, világos drappos-zöldes matt mázzal bevont táljait és falképeit a legendák állatvilágának és hagyományos növényeinek plasztikusan megformált alakjai díszítik. Mínya Mária a különleges technikával, fémsókkal színezett samottos agyagból készült falképeit ezúttal *Rianás* című, gazdag felületű művel egészítette ki, csakúgy, mint Csemán Ilona, aki a *Kontrasztok* című, rá nagyon jellemző, különböző anyagokat és színeket felhasználó munkáján bizonyította, hogy a szokott technikával is lehet mindig újat mondani. Szemereki Teréz *Aranykor* című két plasztikus falképe tenger alatti és – a madarakkal – égi szférákba vitte a nézőt. Rabie M. Hadie a ragyogó, buja növényi formáihoz hasonló mázzal látta el *Gombok a gömbben* című kedves, játékos plasztikáját. Szávoszt Katalin, aki kedveli az idézeteket, hullámos peremű háromszögeire ezúttal kanyargós vonalakra fűzött apró figurákat festett (*Hommage à Joan Miró*). Ugyancsak idézetet – bibliait (Mt 9,21–22) – ábrázol M. Kiss Katalin *Érintés* című falképe. Magyar Márta is bibliai témákat dolgoz fel három áttört faliplasztikáján (*Jakob álma, A tékozló fiú testvére, Találkozás a samariai asszonnyal*).

HŐGYE Katalin: Madarak | Katalin HŐGYE: Birds
Vas, kerámia, kézzel formált, mázazott, magasság: 66 cm
Fotó: Rékasy Bálint

BORSÓDY László: Hasadék | László BORSÓDY: Crevice
Kerámia, kézzel formált, ezüst fémmáz, 18x18 cm
Fotó: Borsódy Eszter

TÓTH Magdolna Sára: November I-II-III. | Magdolna Sára TÓTH: November I-II-III | Fémsóval színezett porcelán, öntött, magasság: 19–23 cm
Fotó: Rékasy Bálint

SOMOGYI Sándor: Elmélet | Sándor SOMOGYI: Theory | Porcelán, színes máz, öntött, magasság: 28 cm
Fotó: Rékasy Bálint

KUTAK Adrien: Lebegés | Adrien KUTAK: Floating | Samottos agyag, rakuzott, porcelán, magasság: 64 cm
Fotó: Rékasy Bálint

BUKRÁN Edit: Váza | Edit BUKRÁN: Vase | Agyag, mázazott, kézzel formált, magasság: 45 cm
Fotó: Rékasy Bálint

A 2018-as tárlatról szóló beszámolóban már bemutatottuk Bartha István cink-oxidos kristálymázás vázáját, 2019 őszén kiállított négy falitálgán is a különleges mázak használatával hívta fel magára a figyelmet. Az előző év említésre méltó alkotása volt Hőgye Katalin Don Quijotét ábrázoló, vasból és agyagból álló szobra is, a 2019-es tárlaton vaságakon ülő fekete *Madarak* kompozícióját állította ki a művész. F. Orosz Sára *Honvéd Nagyapám* című falikorongján a korrekt arcképen valamiképpen sikerült az unoka érzelmeit is felidézni. G. Heller Zsuzsa *Türkiz Babel* című tornya már az eget verő kísérlet megghiúsulását ábrázolja, a mű formája ugyan még az ép tornyot idézi, közelebről vizsgálva azonban töredékeket, romokat látunk.

A mindig szép munkákkal jelentkező keramikuscsalád tagjai – Borsódy László, Urbán Teréz és Borsódy Eszter – most is hűek voltak önmagukhoz. A családfő *Hasadék* című falképe méreténél, tökéletes kivitelezésénél és ragyogó ezüstmázánál fogva akár nagyra nőtt kerámia ékszernek is tekinthető.

Érdekes Miklós János nagy méretű, *Ősz* című agyag falképe, amelyen az egész felületet behálózó plasztikus levélerezet között picike Ádám–Éva alakok bújnak meg. Szűcs Zsuzsanna *Belül* című munkája kettős kaput ábrázol, az egyszerű eszközökkel megformált alkotás a művészre jellemző átvitt értelmű tartalmat jelenít meg. Szabán György *Csoda-fegyver I–III.* címmel adott be némiképpen erotikus gondolatokat ébresztő munkákat, amelyeken a felületek aprólékos, mázrajzos díszítése – szerintem – a művész erősségei közé tartozik.

Ritkábban hoznak munkát az *Őszi Tárlatra*, de most örömmel láttuk Bukrán Edit színes gyűrűkből épített vázáit és Csavlek Etelka kedves, nyers agyagból készült figuráit, amelyeket operák alakjairól formált.

Kerezi Gyöngyi derűs, játékos *Nereidák* plasztikája és Berzy Katalin *Navigare necesse est* falképe már szerepelt a 2019-es *Pelso* kiállításon, csakúgy, mint Kutak Adrien *Lebegés* című plasztikája. Kutak Adrien állandóan kísérletező, bátor megoldásokat kereső művész, aki szívesen dolgozik nagy méretekben. Ez a munkája is két, egymáshoz illeszkedő, rakuzott, sötét, súlyos, samottos agyagtömböt elválasztó 16 fehér, háromszögletű porcelánlapból áll, amelyeknek szélesebb végét kis mágneshengerek emelik el egymástól.

Nagyon szépek Kun Éva rakus égetésű *Vázakövei*, a művész évek óta vissza-visszatérő kő-sorozatának ezúttal szokatlanul nagyra növesztett változatai.

Schéffer Anna *Sámánfájának* odvában zsinórra függesztett pecsét, kő és madártoll idézi az egeket megjáró sámánok titokzatos útját. Idén nyilván több munkája is szerepelni fog az *Őszi Tárlaton*, mivel a kollégák szavazatai alapján 2019-ben ő nyerte el a Gádor-díjat.

KUN Éva: Vázakő | Éva KUN: Vase stone
Samottos agyag, kézzel formált, rakuzott, magasság: 30 cm
Fotó: Rékasy Bálint

Tavaly a szokásosnál kevesebb porcelán szerepelt a kiállításon. Segesdi Bori *Begubózva I–II.* című, áttört, fekete, fehér és aranszínű hengerekből hajlított plasztikai az anyag és a technika tökéletes ismeretéről tanúskodnak. Tóth Magdolna Sára ritkábban dolgozik porcelánnal, 2019-ben kiállított három plasztikája – *November I–III.* – késsel festett fehér, a címének megfelelő hangulatot keltő igen szép munka. Benedek Olga egy sorozat ivóedényt állított ki, a nagyon vékony falú fehér edények egyike plasztikus fejet mintáz, a többi érdekesen bordázott felületével egymásba rakott dupla falú poharak illúzióját kelti. Somogyi Sándor ragyogó, színes mázakkal borította hasábokból összeállított – *Elmélet és Manhattan projekt 9.* – című plasztikáit.

Az *Őszi Tárlatot* 2019-ben is Urbán Ágnes rendezte, hatásosan érzékeltetve a művészi összefüggéseket, finoman kiemelve a legfontosabb alkotásokat.

LOVAG Zsuzsa
régész-muzeológus

(XXXI. Őszi Kerámia Tárlat. Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége [MKISZ] kiállítóhelye – Andrássy úti Galéria, Budapest, 2019. november 8. – december 1.)